

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Š., bytom I., proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Bratislave**, Krížna 52, Bratislava, za účasti: 1/ Slovenský pozemkový fond, Krížna 52, Bratislava, 2/ Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne námestie 1, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo dňa 12. januára 2006, č. j.: 5108-3/2004/D, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Sp 33/2006-22 zo dňa 27. januára 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Sp 33/2006-22 zo dňa 27. januára 2009 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave potvrdil rozhodnutie odporcu zo dňa 12. januára 2006 č. j.: 5108-3/2004/D, ktorým rozhodol o reštitučnej žiadosti navrhovateľa v rozsahu nehnuteľností – pozemkov nachádzajúcich sa v katastri územia B. – R. a vedených v pozemkovoknižnej vložke č. X. ako parcela č. X. – vinica vo výmere 370+40m² (v 1/1) a vo vložke č. X. ako parcela č. X. – vinica vo výmere 374 m² v podiele 1/1 tak, že navrhovateľovi vlastníctvo k uvedeným pozemkom nenavrátil, ani právo na náhradu za pozemky nepriznal z dôvodu, že tento nespĺňa podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. m/ zákona č. 503/2003 Z. z., keď navrhovateľ nepreukázal, že pozemky prešli na štát alebo inú právnickú osobu spôsobom uvedeným v tomto zákonom ustanovení.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozhodnutie odporcu je vecne správne, keď navrhovateľ vyvlastnenie pozemkov zapísaných vo vložke X. parc. č. X. – vinica o výmere 374 m² nachádzajúcich sa v katastrálnom území B. – R., bez náhrady ničím nepreukázal. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote navrhovateľ odvolanie navrhujúc napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie odporcu zo dňa 12. januára 2006 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na to, že odporca nesprávne a v rozpore so zákonom postupoval, dostatočne sa nevysporiadal s problematikou náhrady za vyvlastnené pozemky a nedostatočne preskúmal skutkový stav veci, preto potom výsledkom nemôže byť zákonné rozhodnutie aj s ohľadom na vydanie zmätočného rozhodnutia odporcu č. 5108-2/2004/D zo dňa 10.1.2006.

Odporca ako aj Hlavné mesto SR Bratislava navrhli vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP s použitím § 246c vety prvej OSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, a to pre závažné procesné pochybenie spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia.

V predmetnej veci krajský súd ako súd prvého stupňa konal a rozhodoval o návrhu navrhovateľa, ktorým bol opravný prostriedok proti rozhodnutiu v reštitučnom konaní, ktorého zákonnosť súd preskúmava podľa ustanovení tretej hlavy, piatej časti OSP (rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov).

Zákon č. 503/2003 Z. z. je jedným zo zákonov reštitučného charakteru, ktorého cieľom je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku. Preto pri aplikácii jeho ustanovení treba postupovať veľmi citlivo, aby nedošlo k ďalším krívdám.

Z ustanovenia § 1 tohto zákona vyplýva, že upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu (zákon č. 229/1991 Zb. a § 37 a 39 zákona č. 330/1991 Zb.).

Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria:
a/ poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
b/ lesný pôdny fond.

Predmetom vydania podľa zákona č. 503/2003 Z. z. sú pozemky, na ktoré neboli uplatnené reštitučné nároky, alebo boli uplatnené po ustanovenej lehote.

Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že navrhovateľ si podľa reštitučného zákona č. 503/2003 Z. z. uplatnil právo na navrátenie vlastníctva resp. právo na priznanie náhrady za pozemok, a to k vinohradu nachádzajúcemu sa v katastrálnom území B. – R., zapísanom v PK vložke X. ako parcela č. X. o celkovej výmere 410 m², z čoho výmera 40 m² prešla na štát bez právneho dôvodu, a tiež vinice zapísané v PK vložke č. X, ako parcela č. X. o výmere 374 m², keď oba pozemky sú v prítomnosti súčasťou pozemku parcely č. X. a X. zapísaných na LV č. X. v prospech vlastníka Hlavné mesto SR Bratislava.

Vzhľadom na charakter tzv. reštitučných zákonov, ktorých poslaním je (pri splnení zákonných predpokladov) odstránenie krívd minulosti, treba mať za to, že účinné uplatnenie nároku má za následok zákonnú povinnosť správneho orgánu skúmať, či je daný niektorý z reštitučných dôvodov uvedených v § 3 ods. 1 reštitučného zákona.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že krajský súd sa dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal s námietkami, ktoré uplatnil navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku.

Takýmto postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkom konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva.

Procesným právom účastníka je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite, skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho

a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane práv a základných slobôd. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (bližšie pozri napr. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 236/06, Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 242/2007 – www.concourt.sk).

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktorým súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu, vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Aj keď s ohľadom na judikatúru ESLP nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkom konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudok ESLP Ruiz Torija proti Španielsku z 9.12.1994).

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu nie je totiž dostatočne zrejmé, ako sa krajský súd vysporiadal s námietkami navrhovateľa týkajúcimi sa predmetnej parcely č. X. – vinica o výmere 374 m² a ani parcely č. X. – vinica o celkovej výmere 410m² (370 + 40). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že rozhodnutie krajského súdu je nepreskúmateľné aj z toho dôvodu, že vo svojom právnom závere sa zaoberá s parc. č. X. – vinica o výmere 374 m², napriek tomu, že parcela o takejto výmere v uvedenej vl. č. X. nie je zapísaná.

Napokon odvolací súd považuje za potrebné konštatovať, že krajský súd sa dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom skutkovo ani právne nevysporiadal ani s námietkami ohľadne rozhodnutia odporcu č. 5108-2/2004/D zo dňa 10.1.2006

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní prejedná vec v medziach podaného opravného prostriedku, dôsledne sa vyporiada so všetkými námietkami navrhovateľa, znova o ňom rozhodne a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodní.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Podľa § 250ja ods. 4 a § 226 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP v ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 19. mája 2010

JUDr. Jozef H a r g a š, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth